

තිරසර අනාගතයක් උදෙසා අපගේ කාර්යභාරය

සමන්ති පහලවිතාන

රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර, දේශගුණ විපර්යාස ලේකම් කාර්යාලය පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය

ජාතියක් ඔවුන්ගේ භූමිය විනාශකරන්නේද එය තමා විනාශ කර ගැනීම හා සමානය. වනාන්තර යනු භූමියේ පෙනහළු ලෙස හැඳින්වීම සාධාරණ වන්නේ එමගින් වායුගෝලය පිරිසිදු කර මිනිස් සංහතියට නව ජීවයක් ලබාදෙන බැවිනි.

ජූනි 05 දිනට යෙදී ඇති ඡන්ද පරිසර දිනය වැදගත් වන්නේ අප අවට ඇති ස්වාභාවික පරිසරයේ සෞන්දර්ය දෙස නැවත හැරී බලා එය ආරක්ෂා කිරීම ප්‍රධාන රාජකාරියක් බව සියළුදෙනාට සිහිගන්වන බැවිනි. එසේ වැදගත් වූ පරිසර සාධක රැකගැනීම ඔබගේත් මගේත් වගකීම වන බැවින් පරිසර සංරක්ෂණය වෙනුවෙන් සම්පත් අවම භාවිතය, නැවත භාවිතය සහ ප්‍රතිචක්‍රීකරණය යන ක්‍රියාවලියන් පුරුදු පුහුණුවීම අපගේ වගකීමකි.

අප සැම එදිනෙදා සිදුකරනු ලබන කාර්යයන්හි සිදුකල හැකි සරල වෙනස්කම් තුලින් වැදගත් දායකත්වයක් පරිසර සංරක්ෂණය උදෙසා ලබාදිය හැකිය. එය වඩා වැදගත් වන්නේ අපගේ ආර්ථික කළමනාකරණය වෙනුවෙන් ද ඉවහල් වන බැවිනි. එම ක්‍රියාකාරකම් බලශක්ති පරිභෝජනයේදී, ජල පරිභෝජනයේදී, අපද්‍රව්‍යය, කළමනාකරණයේදී, ගමනාගමන කටයුතුවලදී සහ භාණ්ඩ මිල දී ගැනීමේ දී ආදී වශයෙන් බෙදා දැක්විය හැකිය.

➤ බලශක්ති පරිභෝජනය

අපගේ බලශක්ති අවශ්‍යතාවයෙන් 87.5% නිපදවනු ලබන්නේ පොසිල ඉන්ධන දහනයෙනි. එහිදී පිටවන අහිතකර වායු දේශගුණ විපර්යාස ඇතිකිරීම සඳහා සෘජු දායකත්වයක් සපයනු ලබයි. බලශක්ති පරිභෝජනය අවම කිරීමට ගත හැකි පියවරක් වන්නේ අනවශ්‍ය විදුලි පහන් නිවා දැමීමයි. රූපවාහිනිය දුරස්ථ පාලකයන් නිවා දැමීම සිදුකලද ඒ සඳහා ක්‍රියාත්මකකිරීමේදී වැයවන විදුලියෙන් 1/4 ප්‍රමාණයක් වැය වන බැවින් ක්‍රියාත්මක නොකරන විට ප්‍රධාන ස්විචයෙන් නිවා දැමීම වඩා ඵලදායීවේ. එල් ඊ ඩී(LED) බල්බ වැනි විදුලිය පිරිමසින කාර්යක්ෂම විදුලි උපකරණ භාවිතය, ආහාර පිසීමේදී හොඳින් වැසුණු මුඛ සහිත උපකරණ භාවිතය, රෙදි ස්වභාවිකව වියලීමට ඉඩ හැරීම, පෝරණු (oven) භාවිතයේදී හැකි සෑමවිටම ගෑස් භාවිතා කිරීම වැනි ක්‍රියාකාරකම් තුලින්ද බලශක්ති පරිභෝජනය අවම කර ගත හැක. එමෙන්ම වායු සම්පූර්ණය යන්ත්‍ර භාවිතා කිරීමේදී 1 c කින් ඉහල දැමීම මගින් ඔබගේ විදුලි පරිභෝජනය 10% පහල දමාගත හැකි බව පරීක්ෂණ වලින් තහවුරු වී ඇත.

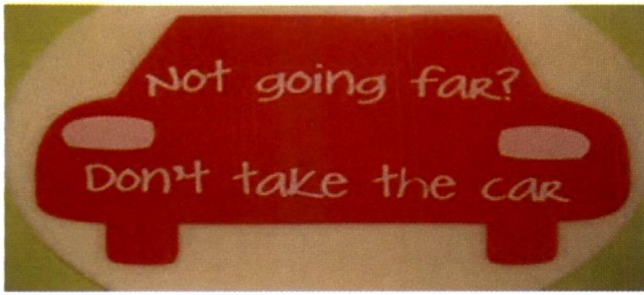

➤ ජල පරිභෝජනය

සාමාන්‍ය පුද්ගලයෙකු දිනකට ජලය 150 L පමණ භාවිතා කරනු ලබයි. එයින් අදහස් වනුයේ එම ජල ප්‍රමාණය ස්වාභාවික ජල සම්පත මගින් එදිනෙදා ඉවත්වන බවත් ඒ වෙනුවෙන් ජලය සුරැකීමේ ක්‍රියාවලි කෙරෙහි ඔබගේ සෘජු දායකත්වය ලැබිය යුතු බවයි. බොහෝ විට නල ජලය මගින් එදිනෙදා අවශ්‍යතා ඉටු කර ගන්නා අප, දත් මැදීම සිදුකරන අතරතුර වතුර කරාමය වැසීම, ඇඟසේදීම නෑම වැනි කටයුතුවලදී වතුර මල් භාවිතා කිරීම, වැහි වතුර රැස්කර භාවිතා කිරීම, භාවිතා කලහැකි උපරිම රෙදි ප්‍රමාණය ඇතිවිට පමණක් රෙදි සෝදන යන්ත්‍රය ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ නිවස තුල ඇති ජල කාන්දුවීම් නිතර පරීක්ෂාකර පිළිසකර කිරීම වැනි උපක්‍රමික ක්‍රියා මාර්ග ගැනීමට ඥාණාන්විත විය යුතුය.

➤ ගමනාගමන කටයුතු වලදී

ඉන්ධන පාරිභෝජනයේදී සරල ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කිරීම තුළින් අපගේ අවශ්‍යතාවය සපුරා ගත හැකිය. එහිදී ඔබට වාහනයේ තත්ත්වය (Condition) හා ධාවනය කරනු ලබන ආකාරය (Driving style) මගින් ඉන්ධන පාරිභෝජනය හෙවත් ඉන්ධන ඒකකයකට ගමන් කරන දුර 50% ක් ඉහළ දමා ගත හැකිය. එසේම එහිදී නියමිත වේලාවට වාහනයේ සේවා කටයුතු සිදුකිරීම හා ටයර් වලට නියමිත හුලං ප්‍රමාණය ලබාදීමෙන් 10% න් ඉන්ධන පාරිභෝජනය ඉහළ යන බවද පරීක්ෂණ වලින් සනාථ කර ඇත. එසේම අමතර බර ප්‍රවාහනය මගින් 10% කින්ද, වායු සමීකරණ භාවිතා කිරීම තුළින් 5% ඉන්ධන පාරිභෝජනය පහළ යා හැකිය. හැකි සෑම විටම පයින් ගමන්කිරීම හෝ පාපැදි මගින් ප්‍රවාහනය සිදුකිරීම, වාහන සංචිත භාවිතය, හැකි සෑමවිටම පොදු ප්‍රවාහනය යොදා ගැනීම සහ වඩා කාර්යක්ෂම වාහන භාවිතාකිරීම මගින් ඔබගේ ඉන්ධන වියදම අවම කර ගත හැකි අතර පරිසරයට සිදුවන කාබන් විමෝචනයද සීමා කර ගත හැක.

➤ අපද්‍රව්‍යය බැහැරකිරීම

නිවෙස් වලින් ඉවත දමන කැලිකසල වලින් 2/3 වැඩි ප්‍රමාණයක් අඩුකරගැනීමට, නැවත භාවිතා කිරීමට හෝ ප්‍රතිචක්‍රීකරණය සිදුකිරීමට හැකි දේවල් වේ. අපද්‍රව්‍ය ඉවත දමන ප්‍රමාණය අඩුකිරීම මගින් ඒවා විනාශ කිරීමට වැයවන මුදල ද ඉතිරිවේ. අපද්‍රව්‍යය ප්‍රතිචක්‍රීකරණ ක්‍රියාවලිය සඳහා වෙන් වෙන් වශයෙන් එකතු කරන ස්ථාන

වෙත ලබාදීමෙන් ඔබගේ සහයෝගය පලාත් පාලන ආයතන වෙත ලබා දියහැක. ගෙදරදොර රැස්වන අනවශ්‍ය ඇඳුම්, සෙල්ලම්බඩු සහ පොත් සහන සේවා ආයතන වෙත ලබාදීම, බෝල්පොයින්ට් පෑන් වෙනුවට තීන්ත පෑන් භාවිතා කිරීමට හුරුවීම, පරිසරහිතකාමී පිරිසිදුකාරක යොදා කටයුතු කිරීමෙන් පරිසරයට අපද්‍රව්‍යය මගින් සිදුවන බලපෑම අවමවේ.

➤ භාණ්ඩ මිලදීගැනීමේදී

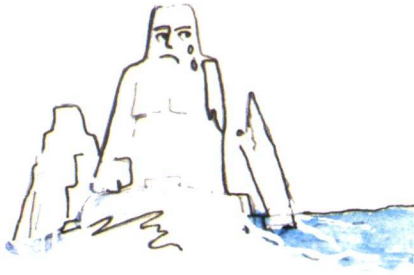
අප විසින් එදිනෙදා ගෙදරදොර අවශ්‍යතා ඉටුකර ගැනීම සඳහා ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීමේදී සුපරික්ෂාකාරී වීම මගින් පරිසර දූෂණය අවම කර ගත හැක. මෙහිදී දේශීය

නැවුම් එලවළු එලතුරු මිලදී ගැනීම, වෙළඳ පලට යෑමේදී මල්ලක් රැගෙන යාමට හුරුවීම (Bag for life), හැකි සෑම විටම කාබනික ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම, මස් මාංශ භාවිතය සතියක එක් දිනකට සීමා කිරීම, එක් වරක් පමණක් භාවිතා කල හැකි පිඟන් කෝප්ප, හැඳි ගැරුප්පු, අන්පිස්නා මිලදීගැනීමෙන් වැලකී සිටීම සහ වෙළඳ පලට යෑම සඳහා පොදු ප්‍රවාහන සේවා භාවිතා කිරීමට උත්සාහ කිරීම තුළින් ඔබගේ දායකත්වය ලබා දිය හැක

“අපි අඩුවෙන් භාවිතා කර හොඳින් ජීවත්වෙමු” (living better using less) යන තේමාව තුළ පිහිටා කටයුතු කිරීමෙන් පරිසර හිතකාමී ජනතාවක් බිහිවන දින වැඩි ඇතක නොවනු ඇත. එවැනි සරල දිවි පෙවෙතක් ගත කිරීම මගින් දේශගුණ විපර්යාස අවම ලොවක් තැනීමට ඔබටද දායක විය හැකිය.

දේශගුණ විපර්යාස සමග වෙනස් වන ජෛව විවිධත්වය.

ධ්‍රැව ප්‍රදේශයේ අයිස් දියවීම

ධ්‍රැව පරිසර පද්ධතිය විනාශවීම

පෘථිවියේ සමබරතාවය (සුළු වශයෙන්) වෙනස්වීම නිසා භ්‍රමණ වේගය වෙනස්වීම

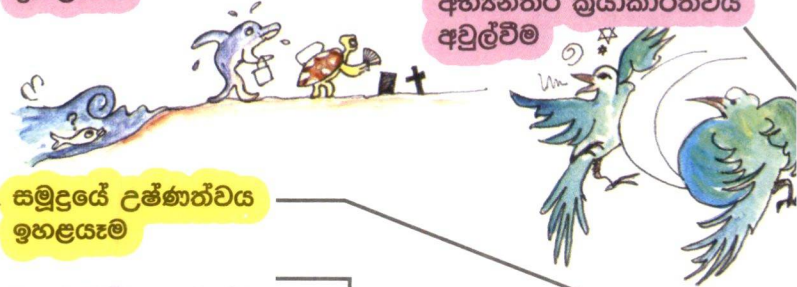
මුහුදු මට්ටම ඉහළයෑම

වනාන්තර, කෘෂිකර්ම ආදී ස්වභාවික පරිසර පද්ධතිවල උණුසුම්වය ඉහළයෑම

ලැවිගිනි පැතිරීම

පිවිත්ගේ හා පරිසර පද්ධතිවල බාහිර හා අභ්‍යන්තර ක්‍රියාකාරීත්වය අවුල්වීම

සමුද්‍රයේ උණුසුම්වය ඉහළයෑම

(පැසිෆික් සාගරයේ උණුසුම්වය ඉහළයෑම)

සමුද්‍රයේ උණුසුම් කලාප (මුහුදු ජලය) වෙතත් ස්ථානවලට ගමන් කිරීම හිවුවීම හා වාර ගණන වැඩිවීම

(එල්නිනෝ/ලානිනෝ තත්ව හිවුවීම හා වාර ගණන වැඩිවීම)

වායුගෝලයේ හරිතාගාර වායු ප්‍රතිභවය

වායුගෝලය උණුසුම්වීම

සමුද්‍රය ආම්ලීකවීම

ආන්තික දේශගුණ තත්ව තීව්‍රවීම හා ආපදා තීව්‍රවීම

ධූව පරිසර පද්ධතිවල ජීවීන් සෘජුව තර්ජනයට ලක්වීම
ගෝලීය වශයෙන් ජීවීන් තර්ජනයට ලක්වීම

සමුද්‍රාසන්න ගොඩබිම පරිසර පද්ධතිවල තත්වය වෙනස්වීම

සමුද්‍රාසන්න ජීවීන් තර්ජනයට ලක්වීම

රෝග පළිබෝධ උත්සන්නවීම

ආක්‍රමණශීලී ජීවීන් පැතිරීම ඉහළයෑම

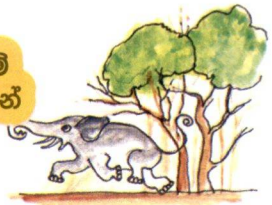
පරාගකාරක ජීවීන්ට බලපෑම් ඇතිවීම

ජීවීන් විවිධ ප්‍රදේශවලට විතැන්වීම ඇරඹීම

ජීවීන්ගේ හෝමෝන, එන්සයිමවල ක්‍රියාකාරීත්වයට බලපෑම් ඇතිකිරීම

වනාන්තර හා තෘණබිම් පරිසර පද්ධතිවල ජීවීන් සෘජුවම විනාශවීම

හරිතාගාර වායු නිකුත්වීම නිසා වායුගෝලය උණුසුම්වීම මගින් එහි අහිතකර ප්‍රතිඵල තීව්‍රවීම නිසා ගෝලීය වශයෙන් ජීවීන්ට හානිවීම

ජීවීන් රෝග පළිබෝධවලට ගොදුරුවීම

ආක්‍රමණශීලී ජීවීන් පැතිරීම නිසා ජීවීන්ට පරිසර පද්ධතිවලට හානිවීම

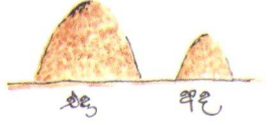
පරාගනය අඩුවී අස්වැන්න අඩුවීම

විතැන්වීමට අපහසු ජීවීන් විනාශවීම

ආක්‍රමණශීලී ජීවීන් හා රෝග පළිබෝධ නොමැති ස්ථානවල ඒවා පැතිරීම නිසා ජීවීන්ට හානි සිදුවේ

මල් හා ගෙඩි හටගැනීම අඩුවීම (අස්වැන්න අඩුවීම)

ප්‍රජනන රටාවට බලපෑම් ඇති කිරීම

සංවේදී ජීවීන් විනාශවීම සමුද්‍ර ජීවීන්ගේ පර්යන්ත රටාව වෙනස්වීම

වර්ෂා රටාව වෙනස්වීමෙන් ගංවතුර ඇතිවී ජීවීන්ට බලපෑම් ඇතිවීම

වර්ෂා රටාව වෙනස්වීමෙන් නියං තත්ව ඇතිවී ජීවීන්ට බලපෑම් ඇතිවීම

සුළං රටාව වෙනස්වී (කුණාටු තත්ව ඇතිවී) ජීවීන්ට බලපෑම් ඇතිවීම

සංවේදී සමුද්‍ර ජීවීන් විනාශවීම

සමුද්‍ර ජීවීන් සාගරයේ වෙනත් ප්‍රදේශවලට හා විවිධ ගැඹුරු මට්ටම්වලට ගමන් කිරීම නිසා ජීවීන්ට හානි සිදුවීම

